

Knie vervangen terwijl overgewicht het probleem is? Deze zorgspecialisten zetten patiënten eerst in beweging.

Orthopeed Hilbrand van de Belt (l.) en fysiotherapeut Frederik Jasper Faijer in de beweegtuin tegenover het ziekenhuis Saxenburgh Medisch Centrum in Hardenberg. © Frank Uijlenbroek

In 2020 waren er 8000 patiënten in het ziekenhuis in Hardenberg in behandeling met klachten als gevolg van overgewicht. Zorgverleners maken zich grote zorgen. Ze bedachten een aanpak om patiënten van hun overtollige kilo's af te helpen die een voorbeeld kan zijn voor andere zorgregio's. „Er is straks geen escape meer mogelijk.”

Ingrid Stijkel 17-05-22, 06:00

Kartrekkers van de nieuwe aanpak orthopedisch chirurg Hilbrand van de Belt, werkzaam in het Saxenburgh Medisch Centrum (SMC), en fysiotherapeut Frederik Jaspers Faijer, vermoeden dat het nog maar om een topje van de ijsberg gaat wat die 8000 patiënten met overgewicht betreft. Heel veel specialisten in het ziekenhuis hebben ermee te maken, zoals de cardioloog, de internist en de longarts die patiënten zien met hart- en vaataandoeningen, diabetes of slaapapneu.

„Als orthopedisch chirurg zie ik veel klachten van het steun- en bewegingsapparaat waar obesitas een grote rol in speelt”, zegt Hilbrand van de Belt. „Gewrichten als knieën en heupen worden door veel kilo’s te veel belast. Dat is zorgelijk, maar frustreert ook”, zegt Van de Belt. „Want ik zeg dan tegen de patiënt, ‘u moet afvallen’, en dan volgt er even een aanpak van een fysiotherapeut of diëtist, maar vervalt de patiënt naderhand toch weer in zijn oude leefgewoontes van ongezond eten en weinig bewegen.”

| De effecten op de zorg zijn groot?

„Dat is zeker. Ga maar eens een patiënt met een BMI van 35 tillen uit zijn bed naar de operatietafel. Er moeten twee of drie verpleegkundigen extra bij om dat voor elkaar te krijgen. Mijn operaties lopen uit, doordat ik er langer over doe om bij het te opereren gewricht te komen, want er zit vetmassa voor. Toen bedacht ik: we zitten als specialisten te veel aan de curatieve kant, het weer oplappen van mensen, maar we moeten veel meer aan de preventieve kant gaan zitten. Dus: voorkomen dat mensen gezondheidsklachten krijgen, niet in de laatste plaats voor de patiënt zelf.”

Ga maar eens een patiënt met een BMI van 35 tillen uit zijn bed naar de operatietafel. Er moeten twee of drie verpleegkundigen extra bij om dat voor elkaar te krijgen.

Hilbrand van de Belt, Orthopedisch chirurg Saxenburgh Medisch Centrum Hardenberg

| Wat gaat u dan doen?

“Als een patiënt een nieuwe knie heeft gekregen bied ik straks aan om voor twee jaar een programma te starten om van het overgewicht af te komen. En ik houd ze daaraan.”

| Wat stond tot nu toe zo’n aanpak in de weg?

Fysiotherapeut Frederik Jaspers Faijer: „Overgewicht is een gezamenlijk probleem, dat niet door afzonderlijke hulpverleners apart van elkaar moet worden opgelost. De patiënt kan het niet alleen. Hij mag nu rekenen op een vangnet van hulpverleners.”

Als ik in mijn spreekkamer op de knop druk, komt de lifestyle coach in actie, maar ook de diëtist en een bewegingscoach en als het moet een motivator

Hilbrand van de Belt, Orthopedisch chirurg Saxenburgh Medisch Centrum Hardenberg

Hoe gaat het in zijn werk?

Orthopeed Hilbrand van de Belt: „We hebben een jaar lang aan tafel gezeten met alle partijen en samen een netwerk van zorgprofessionals ingericht rondom de patiënt. Het gaat om patiënten die naast hun overgewicht al bij hen komen vanwege een andere zorgvraag. Als ik in mijn spreekkamer op de knop druk, komt de lifestyle coach in actie, maar ook de diëtist en een bewegingscoach en als het moet een motivator.”

„Bij ons plan Gezond Gewicht 8000 zijn zoveel zorginstanties betrokken dat er aan dat afvallen geen ontkomen meer is. Er zijn geen excuses meer. Ook niet dat er geen geld is voor de sportschool. De gemeente draagt financieel bij als het moet en de verzekeraar staat garant voor de gecombineerde lifestyle interventie. Die wordt betaald vanuit de basisverzekering.”

Waarom moet een patiënt voldoen om hier aan deel te kunnen nemen?

„We richten ons eerst op die 8000 geregistreerde mensen met fors overgewicht die in behandeling zijn bij de specialisten van het Saxenburgh Medisch Centrum. Op termijn willen we meer preventief gaan werken.”

Er zijn al legio projecten in het land om overgewicht tegen te gaan. Waarmee onderscheidt deze zich?

Jaspers Faijer: „Wat we willen bereiken is dat die burger in het Vechtdal zich verantwoordelijk voelt voor zijn eigen gezondheid. Dat het moeilijk en lastig is, dat heb ik al zo vaak in de praktijk gehoord. Nu nemen zorgprofessionals vanuit de huisartsenpraktijk bij jou in de buurt je aan de hand om je doel te bereiken.”

Nu moet een van mijn patiënten uit Bergentheim voor een intake voor GLI helemaal naar Raalte. Nou, dat gaat hij nooit doen

Hilbrand van de Belt, Orthopedisch chirurg Saxenburgh Medisch Centrum Hardenberg

Van de Belt: „Sinds januari van dit jaar mogen specialisten uit het ziekenhuis ook doorverwijzen voor een gecombineerde lifestyle interventie training (GLI), waarbij wordt gewerkt aan heel veel zaken rondom gezond leven. Nu moet een van mijn patiënten uit Bergentheim voor een intake voor GLI helemaal naar Raalte. Nou, dat gaat hij nooit doen. Via Gezond Gewicht 8000 kan hij ook in de eigen regio terecht. We maken het kortom makkelijker om aan je gezondheid te werken.”

Over een aantal jaren zijn er flink minder mensen met overgewicht in de regio Hardenberg?

Van de Belt: „Dat hopen we wel. Om te kijken of onze aanpak werkt gaan we data bijhouden, waarin we onder meer kijken of het medicijngebruik omlaag is gegaan. We denken dat de patiënt maar ook de gezondheidszorg de winnaar van dit project kan worden. De patiënt die gezonder is en de gezondheidszorg die er financieel baat bij heeft.”